

شى جىنپىڭ خىناندا تەكسەرۋ جورگىزگەندە بلايى دەپ باسا دارىپتەدى

سەنىمدى بەگەمدەپ، بەرىلە شوگەلدىلىكپەن ىستەپ، ەرلىكپەن ۈزدىك بولۇعا ۈمىتلىپ،

جاڭا داۋىردەگى ورتا جازىقتىڭ اناعۇرلىم كەرەمەت شۇعىلالى تاراۋىن جازايىق

(ياسى 1 – بەتتە)

ەسكەرتكىشىڭ الدىندا، شى جىنپىڭ توڭگەرىستىك ارداگەر قۇرباندارعا قۇر- مەتىپەن گۇلشارباق قويدى
ﻏﺎﺭﻯ 3 رەت تاغزىم ەتىپ، توڭگەرىس جەڭسى جولىندا قىمباتتى ومىرلەرىن ارىناعان قاھارمان ۈل – قىزداردى تەرەڭ ساعد- ئىشپەن ەسكە الدى. ەسكەرتكىش سارايىنىڭ ئىشىنىدە، شى جىنپىڭ توڭگەرىستىك قۇربانداردىڭ نىزگى ئىستەرى تۇرالى تانىستىرۇدى تىڭداپ، ولاردىڭ ۇلەسىنە جوعارى باغا بەردى. ول بلايى دەپ باسا دارىپتەدى: بۇل جولى تەكسەرۋ- دە ھۈيەي – خىنان – انخۇي سوۋەتلىك رايونى ورتالىقىدىغا قۇرباندار قا- بىرىستانىن ئېرىشى پەكتە ەتۇدەگى ماھىقاسىم — جاڭا جۇڭگو قۇربلغاندىمە- نىڭ 70 جىلدىغىن قۇتقىتاقۇ قارشاڭغىدا، توڭگەرىستىك قاھارماندارىڭ رۇخىن جۇبايتۇ. ﺍﺭ جولى توڭگەرىستىك بايىرىغى وڭىرلەرگە تەكسەرۋ – زەرتتەۋ جۇرگىزۇڭگە بارغان سايىن، توڭگەرىستىك تارىخىي ەسكەرتكىش ورنىدارىن نىزەت – قۇر- مەتىپەن كورەمەن، مۇنداعى وىم بۇكىل پارتياداعى جولداستارغا قىزىل يىلىكىلىك قالاي كەلگەنىن، جاڭا جۇڭگونىڭ قالاي كەلگەنىن، بۇگىنگى باقتە- تى تۇرمىستىڭ قالاي كەلگەنىن ۇمىتپاۋدى ەسكەرتۇ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ قاشاندا قىزىل تۇدى يىك ۇستاپ، جۇڭخۇشا سوتسىيالىزم جولد- مەن تاباندىلىقپەن ﺋﻪﭼﯜﺭﯨﭗ، الدىڭغى اعا بۇنىدار اشقان ﺋﯩﺴﺘﻰ ﯞﯨﺰﺩىكىسىز العا ﺋﯩﻠگەرىلەنەتتىدىكىن اھغار تۇ.

ونان سوڭ شى جىنپىڭ ھۈيەي – خىنان – انخۇي سوۋەتتىك رايونى ور- تالىغىنىڭ توڭگەرىستىك مۇراجايىنا بارىپ، ھۈيەي – خىنان – انخۇي سوۋەتتىك رايونىنىڭ توڭگەرىس تارىخىن ۇغىستى. ھۈيەي – خىنان – انخۇي سوۋەتتىك رايونى — جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى جەز توڭگەرىسى سوعم- سى مەنزىگىلىدە باشلىق ەتىپ قۇرغىغان بازالاردىغا ﺋﻪﭘﺴﯩﺮﻯ، ورتالىق سوۋەتتىك رايونىنان قالسا 2 – ۇلكەن توڭگەرىستىك بازا، مۇندا كوپتەگەن قىزىل ارىيا نەگىزگى كۇشى ومىرگە كەلىپ، 28ﻉ جىل قىزىل تۇدى جىقباغان“ كەرەمەتتى جاراتقان. اراتتىق سوعسى كەزىندە، بۇل جەر لىۇ بولچىك مەن دىڭ شياۋيىڭ قوسىندارىنىڭ مىڭ شاقىرىم جول باسىپ دايىبەشانغا جورىق جاساۋداعى تىناعى بولدى. مۇراجايغا كوپتەگەن باعالى توڭگەرىستىك مادەنى مۇرالار قويلىپتى، شى جىنپىڭ ايالداپ بايىپەن كورىپ، ﺍﻟﺴﻦ – ﺍﻟﻰ كوپشىلىكپەن ۇس – كۇيس جاساسىپ، داڭقتى جىلدارى ەسكە الدى. شى جىنپىڭ بلايى دەپ باسا دارىپتەدى: ”ﺍﯞﻩﻟﮕﻰ ماھىقاساتى ۇمىتپاۋ، بورىش- تى ەستە بەرىك ساقتاۋ“ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبىمەن ورىستەتىپ، پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار پارتيا تارىخىن، جاڭا جۇڭگو نازىخىن كوپىرەك ۇيرە- نىپ، قىزىل ﺋﺎﺳﺘﯘﺭ تارىبىمەن سانالىقپەن قايلداپ، ۇنەمى ۇيرەنىپ، ۇنە- مى جاڭالانىپ، ۇزدىكىسىز سەزىپ ﺋﻪﯘﺳﺘﯩﭗ، مۇرات – سەنمىدى بەگەمدەۋى جانە جوعارلاتاۋدى كەرەك. توڭگەرىستىك مۇراجاي، ەسكەرتكىش ساراي، پارتيا تارىخى سارايى، قۇرباندار قايرىستانى سايقاتلار — پارتيا مەن مەملە- كەتتىڭ قىزىل گەن قامباسى. پارتيانىڭ اڭگىمەلەرىن، توڭگەرىس اڭگىمەلە- رىن، بازا اڭگىمەلەرىن، قاھارماندار مەن قۇربانداردىڭ اڭگىمەلەرىن جاقسى بايانداپ، توڭگەرىستىك ﺋﺎﺳﺘﯘﺭ تارىبىمەن، وتانىشلىق تارىبىمەن، جاستاز مەن ورەندەردىڭ پەدىيا – ﺋﻪﻣﻮﺭال تارىبىمەن كۇشەيشىپ، قىزىل گەندى ويدىمداي جالعاستىرىپ، قىزىل يىلىكىنىڭ ﺋﯩﯟىسنىڭ ماڭگى وڭىرەممەۋىنى شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

ەسكۇرىسيا ايپاتقاغانان كەپىن، شى جىنپىڭ مۇراجايدىڭ ئىشى ﺍﯞﻻﺳﻨﺎ كەلىپ، سول جەردەگى قىزىل ارىيا ۇرپاقتارىنىڭ، توڭگەرىستىك قۇرباندار وتباسىلارىنىڭ ۋاكىلدەرەمەن كەزدەسەپ، كوپشىلىكپەن ﺋﯧﯩﺮ – بىرلەپ قول ﺍﻟﺴﯩﭗ سالەمدەستى. شى جىنپىڭ تەبىرەنە بلايى دەدى: بۇگىن مەن سىز- دەرگە امانداۋ، سىزدەردەن جانە سوۋەتتىك رايونىنداعى بارلىق قىزىل ارىيا جاۋىدىگەرلەرنىڭ ۇرپاقتارىنان، توڭگەرىستىك قۇربانداردىڭ وتباسىندا- عىلاردا ئىشناي حال سۇراۋ ﺋﯘﻗﺸﯩﻦ ارىيايى كەلدىم. سۇ ئىشكەندە قۇددىق قازۇشنى ۇمىتپا دەگەندەيى، توڭگەرىستىك قۇربانداردى ۇمىتپۇمىزغا استە بولمايدى، بايىرى رايونىداعى خالىقتى ۇمىتپۇمىزغا استە بولمايدى، توڭگە- رىستىك بايىرى رايونىدى اناعۇرلىم جاقسى گۇلدەندىرىپ، بايىرى رايونىدا- عى خالىقنىڭ اناعۇرلىم جاقسى تۇرمىس كەشەرۇنە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك. توڭگەرىستىك بايىرى رايوندار، كەدەي وڭىرلەر قىزمەتن جاقسى ستەپ، بايىرى رايونىداعى بۇقارانىڭ تۇرمىسنى ويداعىداي قامتاماسز ەتىپ، توڭگەرىستىك قۇرباندارى اڭگىسز ەتۇ كەرەك. قىزىل ارىيا ۇرپاقتارىنىڭ، توڭگەرىستىك قۇرباندار وتباسىنداىدارىنىڭ كۇشەرىستىك رۇخى مۇراجا- لىك ەتۇدە بلاندىرۇ قۇتاي مەن اسەرلەندىرۇ قۇتاي بار، اعا بۇنىداردىڭ قا- ھارماندىق اڭگىمەلەرىن كوپىشلىككە، جاس بۇنغا بايانداپ بەرىپ، ادامدار- دى پارتياغا باتلىدلىقپەن ىلەسىپ، كوركەم تۇرمىستى جۇزەگە اسىرۇ جولىندا كۇرەس جۇرگىزۇڭگە جىڭەرلەندىرۇ كەرەك.

جاڭا جۇڭگونىڭ قۇربلىغانىنا 70 جىل بولدى، بايىرى رايونىداعى خالىق- تىڭ تۇرمىسى قانداي؟ مۇنى ەسەنەن شىعارماعان شى جىنپىڭ ﺍﯞﺗﯘﻣﻮﻳﯩﻠﯩﻤﻪﻥ ﺷﯩﻨﺸﯩﻴﺎﻥ ﺍﯞﺍﻧﻰ ﺗﯩﻴﺎﻧﭙﯘ ﺍﯞﻟﯩﻨﯩﯔ ﺗﯩﻴﺎﻧﭙﯘ ﺩﺍﯞﺍﻥ ﺩﻩﮔﻪﻥ جەرىنە كەلىپ تەكسەرۋ – زەرتتەۋ جۇرگىزدى. تاۋعا جاستانا، سۇدىڭ بويسىنا ورنالاسقان، كورنىسى كوز تارتاتتىن بۇل جەر — وزگەشەرەكشەلىگى بار ﺋﺎﺳﺘﯘﺭﻟﻰ قىستاق، بۇل جەردە ورتا جازىق مادەنىيەتى، چۇ مادەنىيەتى، ھۇيىياي مادەنىيەتى ﺋﻮﺯﺍﺭﺍ ﺋﻮﻳﺴﯩﭗ شۇعىلا شاشقان. ئاپاۋ جىلداردان بەرى، قىستاق قىزىل ساياحات بايلىغىنا سۇپەنە وتىرىپ، 20 نەشە جاسامپازدار شاعىن دۇكەننىن اشىپ، قىستاق تۇرىغىندارىن كەدەيلىكتەن ارىلىىپ ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﺎﻧﯩﯟﻏﺎ جەتەكەندى. شى جىنپىڭ قىستاقنىڭ شاعىن چولمەن جاسامپازدار شاعىن دۇكەنىنە كىرىپ، قولتەرە بۇيمىدارنىڭ سانلىمى، خالىقتق تۇسەلغانغا قوناق ﺋﯩﯟىسۇ مولىشە- رى، شاعىن دۇكەننىڭ تىجاراتى سىياقتى جاعدايلاردى ۇغىستى. ول ﺍﯞﻟ – قىستاق ساياحاتىن دامىتۇدا جايپاي شاعىپ، جايپاي سالۇعا بوي ۇرماي، جەر- گىلكتى جاعدايغا قاراي جەتەكتەي ﺋﯩﻠﯩﭗ، ﺋﺎﺳﺘﯘﺭﻟﻰ قىستاقنى ويدىمداي جاڭالاۋ، ويدىمداي قورعاۋ كەرەكتىگىن باسا دىيارىدە تىستى.

”لاۋچا خانشى“ خالىقتى تۇسەلغاناسىندا شى جىنپىڭ قىزمەت وتەۋ قۇربللىلارنى ﺋﻪﻓﺴﺎﻱ ﺳﺎﻻ كورپ، تۇسەلحانا قوجايىنى خان گۇاڭيىڭنىڭ ﺋﯘﻱ

ئىشپەن بىرگە وتىرىپ اڭگىمەلەستى. خان گۇاڭيىڭ باس شۇجىگە ﺋﻮﺯىنىڭ قىزىل ارىيانىڭ ۇرپايى، توڭگەرىستىك قۇربان وتباسىنان ەكەننى، سوڭغى جىلدارى ﺍﯞﻟ – قىستاق ساياحاتىنا سۇپەنە وتىرىپ كىرىسەن ارتتىرعانىن، سونداي – اق ﺍﯞﻟﺪاستارىن خالىقتق تۇسەلحانانى دامتىپ ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﺎﻧﯘ جولىنا تۇسۇڭە باستاعانىن ايتتى. شى جىنپىڭ مۇنى ەستىپ توتەنشە قۇاندى. ول: مۇل قىزىل مادەنىيەت بايلىغى مەن جاسىل ەكولوگىيالىق بايلىققا سۇپەنە وتە- رىپ ﺍﯞﻟ – قىستاق ساياحاتىن دامتىپ، ﺍﯞﻟ – قىستاق ەكونوميكاسىن جانە داندىرۇ — ﺍﯞﻟ – قىستاقنى گۇلدەندىرۇدىڭ تاماشا ﺋﺎﺩﯨﺴﻰ، – دەپ اتاپ كورىستى.

قىستاقتان اتنانداز، ﺍﯞﻟﺪاستار مەن ساياحاتىشلار قىستاقنىڭ كرە بەرد- سىنە جىنالىپ، ”باس شۇجى سالەمەتسىز!“، ”تورعا شى جىنپىڭ سالەمدە- سىز!“ دەپ اسقاق داۋىسپەن الاقايىلادى. شى جىنپىڭ كۇلمىسەرەي كوپشە- لىككە قول بۇلغاپ قۇرمەت ﺋﯧﻠﺪىردى. جۇرتنىڭ اراسىندا باستاۋىش مەكتەپ وقۇشلارن كوركەن باس شۇجى قۇانا العا قاراي ﺋﻮﺗﯩﭗ ولاردىڭ كىشكەنە قولدارىن ۇستاپ، بەتتەرن سىپاپ، ولاردى جاقسى ۇيرەنىپ، جان – چاقتى جەتلىككە جىڭەرلەندىردى.

شىنىياڭ قالاسىنىڭ گۇاڭشان ﺍﯞﺩﺍﻧﻰ دايىبەشانىداعى شوغرلى تۇتاسقان ەرەكشە كەدەي وڭىرگە ورنالاسقان، ورتالىق كومىتەت كەڭەسى تۇپىندە تۇرىپ سۇپەنەلدەپتىن كەدەي ﺍﯞﺩﺍﻥ. 9 – ايدىڭ 17 – كۇنى تۇستەن بۇرىن، شى جىنپىڭ گۇاڭشان ﺍﯞﺩﺍﻧﻰ ﺧﯘﻳﯩﺪايان ﺍﯞﻟﯩﻨﺪاعى سىما گۇاڭ ماي بۇرگەن باقشاسىنا بارىپ تەكسەرۇ – زەرتتەۋ جۇرگىزدى. ماي بۇرگەن باقشاسىنىڭ كورەھ زالىندا شى جىنپىڭ گۇاڭشان ﺍﯞﺩﺍﻧﻨﯩﯔ ماي بۇرگەن كاسىبىن دامتۇ، كەدەيلىكتەن ارىلۇدى لىگەرلەتۇدىڭ جالىي جاعادىان تاپشەشتەي ۇغىستى. سەبەزگى جالجىر جاۋىپ، ماي بۇرگەن باقشاسى ونان ارى جاسىل تۇستى. ەندى. شى جىنپىڭ ﺋﻪﻳﮕﻪﻙ ﺳﯩﺘﯩﭗ جۇرگەن قىستاق تۇرىغىندارىمەن جانە باس- قازۇشلارىمەن اڭگىمەلەسىپ، ماي بۇرگەننىڭ ەڭلىۇ جانە جەمسى بەرۇ جاع- دايىن تەكسەرىپ، ﺍﯞﻟﺪاستاردىڭ وتباسى، جۇمىس جانە كىرىس جاعدايىن سۇرادى. كوپىشلىك باس شۇجىگە سوڭغى جىلداردا ماي بۇرگەن ەگۇ، وڭدەۋ كاسىي ارقلى كەدەي وتباسىلارىنىڭ كەدەيلىكتەن ارلىىپ، قىستاق تۇرىغىندارىنىڭ تۇرمىستارىنىڭ جاقسارغانىن ايتتى. شى جىنپىڭ بلايى دەپ باسا دارىپتەدى: قاصر تۇادان پايدالانىپ ماي بۇرگەن ەگۇدى جالپىلاستىرۇ بۇقارانىڭ جاقىن ماڭدا جۇمىستانۇن لىگەرلەلتەپ، بۇقارانىڭ كەدەيلىكتەن ارلىىپ ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﺎﻧﯩﯟﻧﻨﺎ جەتەكشىلىك ەتتى ﺋﺎﺭﻯ ەكولوگىيالىق ورتانى جاقسارتىپ، كوپ جاققان پايدىغا كەنەلتتى. شارۋالاردى ۇيسىداستىرىپ، بازارغا بەت- الپ، ”سىرىپكەستىك + شارۋا وتپاسى“ ﺋﯘﻟﯩﮕﯩﻨﯩﻦ جالپىلاستىرىپ، مۇددە بقىالداستىعى مەھانىزىم ورناتىپ، ﺋﺎﺭ چاقتىڭ بىرگە پايدىغا كەنەۋلەنە مۇم- كىندىك جاساۋ كەرەك. جاسىل دامۇ چولمەن جۇرۇڭە تاباندى بولپ، جاڭا تەخنىكانى جالپىلاستىرىپ، جىنتىكتەي وڭدەۋدى دامتىپ، ماي بۇرگەن كا- سىبىن ساپالاندىرىپ، ۇلعاتىپ، ەكونوميكانىڭ دامۇىن، شارۋالار كىرىسە- نىڭ ارتۇىن، ەكولوگيانىڭ جاقسارۇىن جۇزەگە اسىرۇعا قۇششۇ كەرەك.

ىلە – شا ﺷﺎﻻ شى جىنپىڭ ﺍﯞﺗﯘﻣﻮﻳﯩﻠﯩﻤﻪﻥ گۇاڭشان ﺍﯞﺩﺍﻧﻨﯩﯔ ﺑﺎﺗﯩﺴﻰ وقۇس- تىك بولگىندەگى ئىششۇ ﺍﯞﻟﯩﻨﯩﯔ دۇڭيۇە قىستامىنا باردى. قىستاققا ارچىۋ تۇرغىزىلىپ كارچىپكالغان 145 كەدەي وتپاسى، 585 كەدەي بار بولتانى.

كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال ﺍﯞ شايقاسى باستالغاننان بەرى، ﺋﺎﺭ چاقتىڭ بىرگە قۇلىشۇنىندا، 2018 – جىلى بۇكىل قىستاق تۇتاسمەن كەدەيلىكتەن ارلە- دى. شى جىنپىڭ قىستاقنىڭ مادەنىيەت كۇتىپ ﺍﯞ ورتالىغىنا كەلىپ، گۇاڭشان ﺍﯞﺩﺍﻧﻨﯩﯔ كەدەيلىكتەن ارلىتۇ قىزمەتى مەن ورتالىق كومىتەت كەڭەسىنىڭ گۇاڭشان ﺍﯞﺩﺍﻧﻨﯩﯔ كەدەيلەردى سۇپەنەلدەۋ قىزمەتنىڭ جاعدايىن ۇغىستى. وسى جىلداردا دۇڭيۇە قىستاعى ”مىڭ بويۇلى انتىز“ كاسىي ارقلى كەدەي- لمردى سۇپەنەلدەۋدى كۇش ساللا لىگەرلەلتەپ، قىستاقنىڭ ەلىكتەروندى ساۋدا قىزمەت ەتەۋ ورتالىغىن قۇرىپ، قىستاقنىڭ ﺍﯞﻟ شارۋاشلىغى قوسمە- شا ونىمىدەرىن بۇكىل ەلدىڭ جەر – جەرىنە ساتتى. شى جىنپىڭ كۇرشى قارما، ايكۇلىشە، سۇرلەنگەن كۇنجىتتى ۇيرەك جۇمىرقاقسى، قارا شۇشقا ﺋﯩﻤﯘ- رى ەتى، ﺋﻪﺗﺘﯩﻜﻰ كارىتوپ بالدىرىشاسى، ﺋﻪﺗﺘﯩﻜﻰ كۇرشى شارابى سىياقتى ”گۇاڭ- شاننىڭ 10 اسىلى“ جانە گۇاڭشاننىڭ مامىق كىمىي سىياقتى ەرەكشە ونىمىدە- رىن كورىپ، ونىمىدەردىڭ بازارداعى ساتلىمەن جانە قىستاق تۇرىغىندارىنىڭ كەدەيلىكتەن ارلۇنغا جەتەكشىلىك ەتۇ رولىن ەڭجەيى – تەڭجەيىلى سۇرا- دى. ول بلايى دەپ باسا دارىپتەدى: ﺋﯘﻟ – قىستاقنىڭ ەلىكتەروندى ساۋدا جانە جەدىل جولدما كاسىبىن بەلسەنە دامتىپ، ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﺎﻧﯩﯟدىڭ ونىمىدەرىنىڭ ساتلىۇ ارناسىن كەڭەيتىپ، شارۋالاردىڭ كىرىسنى ارتتىرۇ كەرەك. ۇنەمشىلدىك ستەپ قورشاعان ورتانى قورعاۋعا كوڭىل ﺋﯧﻮ- لىپ، شەكتەن تىس قوراپتاۋدى تەجەپ، سىراسىپشلىدقتان جانە قورشاعان ورتانى لاستاۋدان ساقتاۋ كەرەك. گۇاڭشاننىڭ بارابان تەاترى مەملە- كەت دارەجەلى بىەزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارىنىڭ ۋاكىلىدك تۇرلەرى تە- زىمىنە نەگىزلىپتى. سول جەردە 2 بارابان تەاترى ارتىسى باس شۇجىگە جاڭا جاسالغان بارابان تەاتىرن ورنىداپ بەردى، قىزۇ قول شاپالاق ﺋﯘﻧﻰ كوتەردىلى.

شى جىنپىڭ ورتالىق كومىتەت كەڭەسىنىڭ گۇاڭشان ﺍﯞﺩﺍﻧﻨﺎ جىبەرلە- گەن كەدەيلەردى سۇپەنەلدەۋگە سايكەستى مىندەتپەن جىبەرگەن جولداسە- تاردى قايلىدادى ﺋﺎﺭﻯ جەرگىلىكتى ورىنىڭ كەدەيلىكتەن ارلىىپ، ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﺎﻧﯘ باستاماشالارىمەن قىلاسىپەن اڭگىمەلەستى. شى جىنپىڭ مىنالاردى ﺋﯧﻠﺪىر- دى: گۇاڭشان ﺍﯞﺩﺍﻧﻰ يىپىل كەدەي ﺍﯞﺩﺍﻥ تىزىمىەن شەگەردىلى، كەدەيلىك قالپاعىن الپ تاستادى، قامال ﺍﯞ رۇخىن بوساڭسۇتعا بولمايدى. تاماشا تۇر- مىسقا تالپىسنى ماڭگىلىك نەگىزگى تاقىرىپ، ماڭگى جالغاسادى. كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال ﺍﯞﺩﺍﻥ، ﺋﺎﺭﻯ اقىل – پاراسات جاعىنان سۇپەنەلدەۋ، ﺋﺎﺭﻯ ەردەك – جىڭەر جاعىنان سۇپەنەلدەۋ قاچەت، ﺋﺎﺭﻯ قان قۇيۇ، ونان دا ماڭىز- دىسى، قان جاساۋ كەرەك، قان جاساۋ مەھانىزىمىن ورناتىپ، ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﺎﻧﯩﯟدىڭ ئىكى قوزغۇشى كۇشنى كۇشەيتۇ، قايتا كەسەۋىلەۋدىڭ الدىن ﺍﯞ كەدەي. ﺋﯚﺯ كۇشنىە سۇپەنىپ ﺋﻪﻣﯩﺮ ﺋﯩﯟﺭﯗ، ﺗﺎﻟﻘﯩﻴﺎﻱ ﺗﺎﻟﭙﯩﻨﯘ رۇخىن ساۋلەلەندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارلىىپ عانا قالماي، ىنىڭ ۇستىنە ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﺎﻧﯘ كەرەك، ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﺎﻧﯘ

جولىندا ۇزدىكىسىز ۇمتىلس جاساپ، اناعۇرلىم رىغن تاماشا تۇرمىسقا بەت ﺍﯞﻟﻜﻪﺭﻩﻙ. كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال ﺍﯞ — خالىقتىڭ قولداۋىنا تەرەڭ يە بولغان خالىق تىلگى نىچىنەرىياسى. پارتيانىڭ ساياساتى قانشا جاقسى بول- ھانىمەن، تاى دا كوپشىلىكتىڭ تىپاقتاندىرۇنا سۇپەنەدى. نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمى قۇرىلىسنى پارەمندى جاۋىنگەر قورعاغا اينالدىرىپ، پارتيا ور- تالىق كومىتەتى العا قويماعن كەلەلى مىندەتتەردى نەگىزگى ساتىنىڭ ناقتى قىزىمەتنە اينالدىرىپ، مىقتاپ يىگەرۇ، شىنايى يىگەرۇ، يىگەرۇدەن ناتىجە شىعارۇ كەرەك.

9 – ايدىڭ 17 – كۇنى تۇستەن كەپىن، شى جىنپىڭ جىڭجۇ كوهر كەن ماشىنيلارى توبى جارنا شىكىسى سىرىپكەستىگىنە كەلدى. بۇل مەملەكەت دارە- جەلى جوعارى، جاڭا تەخنىكا كاسىپورنى بولپ، 60 نەشە جىلدىق داھۇدى وتكەرىپ، بۇكىل دۇنيە جۇزىنىدەگى ماڭىزدى كوهر كەن جالپىلىق قازۇ تەخنىكاسىمەن جانە جابدىقپەن قامداۋشعا، خالقارالق وزىق ﺍﯞﺗﯘﻧﻮﻟﯩﻚ بول- شەكتەرىن جاساۋ كاسىپورنىنا اينالدى. كاسىپورىننىڭ كورمە زالىندا، شى جىنپىڭ كاسىپورىننىڭ علمى – تەخنىكادا جاڭالق اشۇدى ورىستەتۇ، شە- تەلدەردەن بىرىكتىرىپ ساتىپ ﺍﯞ، ونىمىدەردىڭ تىيىن جاڭالاپ، دارەجەسىن ﺋﯘﺳﺮﯗﺩﻯ لىگەرلەتۇ جاعدايى چوئىندەگى تانىستىرۇدى تىڭدادى. باس قۇ- راستىرۇ سىخىندا، كوهر كەن سۇيىقتق قىسىم تىرەۋىشى ونىمىدەرى رەتتى قويلپىتى، شى جىنپىڭ سۇيىقتق قىسىم تىرەۋىشنىڭ ەھەڭگەرۇ بارىسنى دەن قويا كوردى. ول بلايى دەپ باسا دارىپتەدى: جاساۋ كاسىي ناقتى ەكونومىيە- كانلىك نەگىزى، ناقتى ەكونوميكا ەلىمىزدىڭ داھۇداعى نەگىزدىك قورى، بولاشاق داھۇ ستراﺋﻪﮔﯩﻴﺎﺳﯩﻨﯩﯔ باسىمدىغىن سومدايتىن ماڭىزدى تىرەك. كاسىپ سالاسىنىڭ تىيىن جاڭالاپ، دارەجەسىن ﺋﯘﺳﺮﯗﺩﻯ بائىل لىگەرلە- تىپ، دەرەپس جاڭالق اشۇدى كۇشەيتىپ، جوعارى دەڭگەيلى جاساۋدى، زەر- دەلى جاساۋدى دامتىپ، ەلىمىزدىڭ جاساۋ كاسىبىن جانە ناقتى ەكونوميكاسىن جوعارىلاتىپ، ەلىمىز ەكونوميكاسىنىڭ سانىنىڭ كوپ بولۇدان قايسىنىڭ كۇشتى بولۇنا قاراي بۇرىلىس جاساۋىن لىگەرلەلتەپ، ”قوس 100 جىلدىق“ كۇرەس نە- ساناسىن تىغىلغىتى جۇزەگە اسىرۇ كەرەك.

ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ — جۇڭخۇا ﺋﯘﻟﯩﻨﯩﯔ ﺍﻧﺎ وزەنى، جۇڭخۇا وركەنىيەتنىڭ بەسە- گى. پارتيا 18 – قۇربلتايىنان بەرى، باس شۇجى شى جىنپىڭ ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزەنى اعارىنىڭ ەكولوگىياسىن قورعاۋ جانە دامۇ جاعدايىن تالاي رەت جۇمىس ۇس- تىندە تەكسەرىپ، ﺋﯘﺵ وزەن قاينارى، چىليانشان، چىنلىڭ سىياقتى ﺋﯘﻳﯩﻨﯩﺪﻯ وڭىرلەردىڭ ەكولوگىياسىن قورعاۋ قۇرىلىسى چوئىندە تالاي رەت تالاپ قويدى. 9 – ايدىڭ 17 – كۇنى تۇستەن كەپىن، شى جىنپىڭ ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ مۇراجىدە- نا بارىپ، كورەھ زالىنا كىرىپ، كورەھنى ەكىسكۇرىسيالاپ، ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزەنى اعارىنىڭ وركەنىيەتتى داھۇ، سۇ اپاتىن جونگە سالۇ، ەكولوگىيائى قورعاۋ سىياقتى تارىخىي وزگەرىستەرىن ۇغىستى. شى جىنپىڭ ﺍﯞﻧﻰ – ﺍﯞﻧﻖ ايالداپ كورەھگە قويلغان مادەنىي مۇرا ۇلگىلەرىنە، تارىخىي جۇجاتتارغا جانە سۇرەتكە، كەستەگە ۇڭلە قاراپ، قاتىستى ماسەلەلەر چوئىندە كوپىشلىكپەن ﺍﯞﺳ – كۇيس جاساسىپ، بىكر ﺍﯞﻧﯩﺴﺘﯩﺮﯨﭗ، جۇڭخۇا ﺋﯘﻟﯩﻨﯩﯔ ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزە- نىنىڭ سۇ اپاتىمەن كۇرەس جۇرگىزۇ بارىسىندا يىگەلگەن قايىسپاس قايسار، اىئابىي ايقاساتىن كۇرەسكەرىك رۇخىن تولىق ﺍﯞﻗﺎﺗﺘﯩﺪىردى.

شى جىنپىڭ وىسىان كەپىن ﺍﯞﺗﯘﻧﻮﻟﯩﻜﻜﻪ تىرىپ، ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزەنى مەمە- لەكتەتىك گەولوگىيالىق باقشاسىنىڭ لىنجى الاڭىغا كەلىپ، ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزەنى جا- عاستىدا جاباۋ ﺋﻪﭼﯜﺭﯨﭗ، ماڭىنداعى ورتانى تەكسەرىپ كورىپ، ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ بو- پىنداعى وڭىرلەردىڭ ەكولوگىياسىن قورعاۋ، سۇ بايلىغىنان پايدالانۇ، توسيا قۇرىلىسى جانە تاسقىننان ساقتاۋ جاعدايى سىياقتى اھۋالدارن تىڭدادى. لىنجى الاڭنىڭ كورنىس تاماشالاۋ تۇمرىندا، شى جىنپىڭ ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزەنىنىڭ جىڭجۇۋ بولگىنە كوز جىبەردى. اسقار تاۋ، كەڭ كوسىلگەن وزەن، بىتىك وسكىەن ورحمان، ﺋﻪﻣﯩﻮﭖ، بار الاپتايان جالىندى تىرشىلك لىبى مەسەدى. شى جىنپىڭ بلايى دەپ اتاپ كورىستىتى: جاڭا جۇڭگو قۇربلغان العاشقى تۇستا، ماۋ زىدۇڭ جولداس ”ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزىنىنىڭ ﺋﯩﻤﯩﻦ ويداعىداي سىتەيلىك“ دەگەن ۇلى ۇندەۋ شىعاردى. 70 جىلدان بەرى، پارتيا خالىققا باشلىقلى ەتىپ، ﺧﯘﺍﯕﭽﻨﻰ جونگە سالۇ ﺋﯩﺴﺘﻪﺭﻧﯩﯔ جاڭا تاراۋىن اشتى، ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزەندە- نىڭ جىلدار بويى تىنىشتىق ورناعان تارىخىي جىكەمتىن جاراتتى. اماليات: تەك جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسىنىڭ باشلىغىنىدا، سوتسىيالىستىك ﺋﯘﺗﯩﺰىمە- نىڭ باسىمدىغىن ساۋلەلەندىرىگەندە عانا، ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزەننىن جونگە سالۇدىڭ بىرقىسىزدىقتان تىرىققىلدا يىگەنگى تارىخىي بۇرىلىسنى شىنايى جۇزەگە اسە- رىپ، ﺧﯘﺍﯕﭽﻰ وزىنىنىڭ 3 جىلدا 2 رەت ارنا بۇزۇۋىداي اياششى جاعىمىدا تۇبىرىنەن وزگەرتۇگە مۇمكىندىك بولغاندىغىن دالەلدەدى.

9 – ايدىڭ 18 – كۇنى تۇستەن كەپىن، شى جىنپىڭ ﺧﯘﻧﺎﻥ ولكەلىك پارتە- كومىنىڭ جانە ولكەلىك ﺋﯘﻛﻪﭘﻪﺗﻨﯩﯔ قىزمەت مالىمەتىن تىڭداپ، خىنناننىڭ ﺋﯘﺗﯘﺭ- لى قىزمەتتەردە قول جەتكىزگەن ناتىجەسىن تۇرقاندىردى. شى جىنپىڭ بلايى دەپ باسا دارىپتەدى: كەزەكتە ەلىمىزدىڭ داھۇ جاعدايى جاقسى، الايدا خالىقارالق جاعداي ﺋﺎﻟﻰ دە قم – قۇوت، كۇردەلى، ەلىمىزدىڭ داھۇي جاڭا ھاۋىپ – قاتەرلەرگە، سىن – سايىستارعا ﺋﻪﻭﻳﭗ كەلىپ وتىر، ﺋﯧﺰ، ﺋﯩﻤﻮﺯ جوق، ﺋﯚﺯ ﺋﯩﻤﯩﺴﯩﺰدى ويداعىداي سىتەۋىمىز كەرەك. خىنناداعى قالىڭ كادر- لاردان، جۇرتقىلىقتان ولكەلىك پ